

**УХВАЛА
ДРУГОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою компанії „Лімпієза Лімітед“ (Limpieza Limited) щодо відповідності Конституції України (конституційності) пункту 1¹ частини першої статті 4, абзаців першого, другого, дев'ятого, десятого, двадцять першого частини першої статті 5¹ Закону України „Про санкції“, абзацу другого частини тринадцятої статті 36 Закону України „Про ринки капіталу та організовані товарні ринки“, частини шостої, першого речення частини восьмої статті 283¹ Кодексу адміністративного судочинства України

Київ
20 липня 2023 року
№ 122-2(II)/2023

Справа № 3-116/2023(216/23)

Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України у складі:

Лемак Василь Васильович (голова засідання, доповідач),
Головатий Сергій Петрович,
Юровська Галина Валентинівна,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою компанії „Лімпієза Лімітед“ (Limpieza Limited) щодо відповідності Конституції України (конституційності) пункту 1¹ частини першої статті 4, абзаців першого, другого, дев'ятого, десятого, двадцять першого частини першої статті 5¹ Закону України „Про санкції“ від 14 серпня 2014 року № 1644–VII (Відомості Верховної Ради України, 2014 р., № 40, ст. 2018) зі змінами, абзацу другого частини тринадцятої статті 36 Закону України „Про ринки капіталу та організовані товарні ринки“ від 23 лютого 2006 року № 3480–IV (Відомості Верховної Ради України, 2006 р., № 31, ст. 268), частини шостої, першого речення частини восьмої статті 283¹ Кодексу адміністративного судочинства України.

Заслухавши суддю-доповідача Лемака В.В. та дослідивши матеріали справи, Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а:

1. Компанія „Лімпієза Лімітед“ (Limpieza Limited), що зареєстрована в Республіці Кіпр (далі – Компанія), звернулася до Конституційного Суду України з клопотанням перевірити на відповідність Конституції України (конституційність) пункт 1¹ частини першої статті 4, абзаци перший, другий, дев'ятий, десятий, двадцять перший частини першої статті 5¹ Закону України „Про санкції“ від 14 серпня 2014 року № 1644–VII зі змінами (далі – Закон № 1644), абзац другий частини тринадцятої статті 36 Закону України „Про ринки капіталу та організовані товарні ринки“ від 23 лютого 2006 року № 3480–IV (далі – Закон № 3480), частину шосту, перше речення частини восьмої статті 283¹ Кодексу адміністративного судочинства України (далі – Кодекс).

1.1. Із матеріалів конституційної скарги вбачається, що 19 жовтня 2022 року Рада національної безпеки і оборони України відповідно до указів Президента України від 19 жовтня 2022 року № 726/2022, № 727/2022 застосувала до Шелкова М.Є. та пов'язаних із ним юридичних осіб, зокрема Компанії, ряд санкцій, зокрема у виді блокування активів – тимчасове позбавлення права користуватися та розпоряджатися активами, що належать фізичній або юридичній особі, а також активами, щодо яких така особа може прямо чи опосередковано (через інших фізичних або юридичних осіб) вчиняти дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження ними.

Міністерство юстиції України 21 грудня 2022 року звернулося до Вищого антикорупційного суду з позовом до Шелкова М.Є. про застосування санкції, що її встановлено пунктом 1¹ частини першої статті 4 Закону № 1644.

Рішенням Вищого антикорупційного суду від 23 січня 2023 року позов Міністерства юстиції України задоволено частково: до Шелкова М.Є. застосовано санкцію, що їй встановлено пунктом 1¹ частини першої статті 4 Закону № 1644, – у дохід держави стягнуто окремі активи; у задоволенні іншої частини позову було відмовлено.

Апеляційна палата Вищого антикорупційного суду постановою від 3 лютого 2023 року рішення суду першої інстанції скасувала в частині відмови в задоволенні позову та ухвалила нове рішення про задоволення позову Міністерства юстиції України. Суд апеляційної інстанції зазначив, що Шелков М.Є. є кінцевим бенефіціарним власником (контролером), зокрема Компанії, та стягнув у дохід держави низку активів.

Ухвалою Верховного Суду у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду від 23 березня 2023 року Компанії відмовлено у відкритті касаційного провадження.

1.2. Обґрунтовуючи невідповідність Конституції України оспорюваних приписів Закону № 1644, Компанія зазначає, що: застосування санкції згідно з рішенням суду ставить під сумнів невинуватість відповідних фізичних осіб, що не відповідає статті 62 Конституції України; санкція за змістом є діянням, що визнається кримінальним правопорушенням, а також указує про: схожість санкції з юридичною відповідальністю, яка має індивідуальний характер, що не узгоджується з частиною другою статті 61 Конституції України; порушення її права власності та про відсутність компенсації / відшкодування вартості майна (активів), яке стягується в дохід держави, що не узгоджується з частинами четвертою, п'ятою статті 41 Конституції України. Компанія наголошує, що законодавець, ухваливши Закон № 1644, „наділив Президента України повноваженнями на накладення санкцій, що виходить за межі конституційних повноважень Президента України“, що не відповідає вимогам частини другої

статті 8, частини другої статті 19, частини першої статті 64, пункту 31 частини першої, частини третьої статті 106, статті 107 Конституції України.

Компанія твердить, що застосування абзацу другої частини тринадцятої статті 36 Закону № 3480 у спосіб встановлення нікчемності правочинів щодо акцій є втручанням та суттєвим обмеженням права на підприємницьку діяльність, гарантованого статтею 42 Конституції України, оскільки ставить Компанію в нерівне становище з іншими суб'єктами господарювання, що не узгоджується із приписами частини четвертої статті 13 Конституції України. Водночас Компанія вказує, що оспорювані приписи Закону № 3480 не узгоджуються зі статтями 203, 215 Цивільного кодексу України.

Компанія вважає, що частина шоста статті 283¹ Кодексу, відповідно до якої суд ухвалює рішення на користь сторони, сукупність доказів якої є більш переконливою порівняно із сукупністю доказів іншої сторони, не відповідає частинам першій, другій, третій статті 62 Конституції України.

До конституційної скарги долучено копії рішення Вищого антикорупційного суду від 23 січня 2023 року, постанови Апеляційної палати Вищого антикорупційного суду від 3 лютого 2023 року, ухвали Верховного Суду у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду від 23 березня 2023 року.

Обґрунтовуючи неконституційність оспорюваних приписів Закону № 1644, Закону № 3480, Кодексу, Компанія посилається на окремі приписи Конституції України, законів України, на рішення Конституційного Суду України, судові рішення в її справі.

2. Вирішуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

Згідно із Законом України „Про Конституційний Суд України“ конституційна скарга є прийнятною за умов її відповідності вимогам,

визначеним статтями 55, 56 цього закону (абзац перший частини першої статті 77); конституційну скаргу юридичної особи підписує уповноважена на це особа, повноваження якої має бути підтверджено установчими документами цієї юридичної особи та актом про призначення (обрання) на посаду уповноваженої особи (частина третя статті 56).

До конституційної скарги долучено лише копії свідоцтва Компанії, довідки про державну реєстрацію, склад учасників та органів управління Компанії станом на 17 травня 2022 року.

Конституційну скаргу Компанії підписав адвокат Єніч В.С., але матеріали справи, які долучено до конституційної скарги, не містять жодних відомостей стосовно позиції (волевиявлення) Компанії щодо звернення до Конституційного Суду України з конституційною скаргою у встановлений Законом України „Про Конституційний Суд України“ спосіб.

Конституційний Суд України неодноразово зазначав, що звернення від юридичної особи подають до Конституційного Суду України через представника органу управління (чи керівника), якого визначено відповідно до закону статутом, положенням чи іншим установчим документом (ухвали від 13 лютого 2003 року № 11-у/2003, від 24 грудня 2013 року № 74-у/2013, від 23 квітня 2014 року № 55-у/2014).

Отже, Компанія не дотримала вимог частини третьої статті 56 Закону України „Про Конституційний Суд України“, що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 цього закону – неприйнятність конституційної скарги.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 50, 55, 56, 58, 62, 77, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою компанії „Лімпіеза Лімітед“ (Limpieza Limited) щодо відповідності Конституції України (конституційності) пункту 1¹ частини першої статті 4, абзаців першого, другого, дев'ятого, десятого, двадцять першого частини першої статті 5¹ Закону України „Про санкції“ від 14 серпня 2014 року № 1644–VII зі змінами, абзацу другого частини тринадцятої статті 36 Закону України „Про ринки капіталу та організовані товарні ринки“ від 23 лютого 2006 року № 3480–IV, частини шостої, першого речення частини восьмої статті 283¹ Кодексу адміністративного судочинства України на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала Другої колегії суддів Другого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

**ДРУГА КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**